

Talousarvio ja taloussuunnitelma 2023 ja taloussuunnitelma 2023–2025

KAUPUNGINJOHTAJAN TALOUSARVIOESITYS
10.11.2022

Talousarvion 2023 lähtökohtana tasapainossa oleva kaupungin talous

Talousmittari	2017	2018	2019	2020	2021
Vuosikate/poistot, % Hyvä > 100 % Tyydyttävä 80 % - 100 % Heikko < 80 %	120,75	111,5	95,3	198,8	290,7
Investointien tulo-rahoitus, % (vuosikate/nettoinvestoinnit) Hyvä > 100 % Tyydyttävä 80 % - 100 % Heikko < 80 %	53,42	54,70	56,5	258,4	253,9
Omavaraisuusaste, % (omapääoma/ koko pääoma) Hyvä > 70 % Tyydyttävä 50 % - 70 % Heikko < 50 %	41,5	39,6	38,1	43,4	51,04
Kaupungin lainakanta, €/asukas Hyvä < maan keskiarvo, 3052 € Tyydyttävä 80 % - 100 % Heikko < kriisikuntakriteeri, 4578 €	2888	3243	3407	3066	2 744
Konsernin lainakanta, €/asukas Hyvä < maan keskiarvo, 6299 € Tyydyttävä 6299 € - 9471 € Heikko < kriisikuntakriteeri, 9471 € (Suluissa vuokra- ja leasingvastuut)	6633 (2290)	7202 (2655)	7376 (2254)	6876 (2798)	6 988
Toiminnan ja investointien rahavirta 5 edelliseltä vuodelta, milj. € Hyvä > 10 milj. € Tyydyttävä 0 - 10 milj. € Heikko < 0	-10,7	-52,4	-64,3	-33,4	19,0
Kunnallisverotuksen tuloveroprosentti Hyvä < Uudenmaan kuntien keskiarvo 18,66 Tyydyttävä 18,66 - 19,97 Heikko > koko maan keskiarvo 19,97	19,75	19,75	19,75	19,75	19,75

Vihreä = Hyvä

Keltainen = Tyydyttävä

Punainen = Heikko

Talouden mittarit vahvistuneet viime vuosina

Mittarit kuvaavat hyvin kaupunkistrategian vastuulliseen talouden tavoitteita.

Tavoitteena on saada talous tasapainoon siten, että velan kasvu pysähtyy ja uudet investoinnit rahoitetaan pääsääntöisesti tulorahoituksella. Kaupungin vuosikatteen tulee säilyä hyvällä tasolla ja verotuksen kilpailukykyisenä.

Tavoitetaso saavutetaan, kun mittarit ovat vihreällä eli hyvällä tasolla.

Keskeisimmät toimintaympäristön muutokset ja avainluvut

Keskeisimmät toimintaympäristön muutokset:

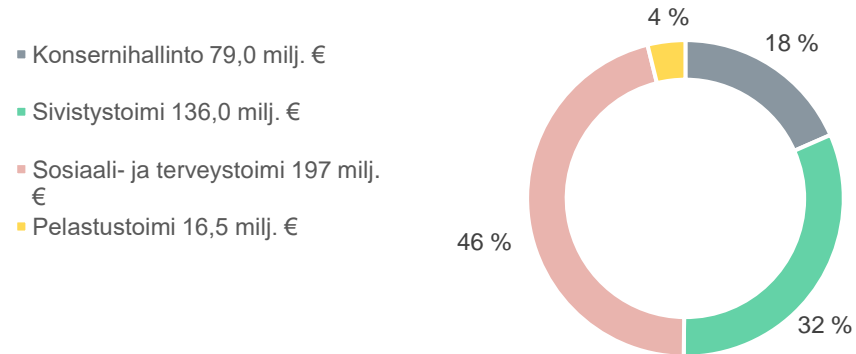
- Hyvinvointialueiden perustaminen ja siitä johtuvat monet muutokset
- Kaupungin organisoituminen
- Korkea inflatiokehitys
- Korkojen nousu
- Kasvun tukeminen
- Varhaiskasvatuksen maksualennukset
- Joukkoliikenneselvitys
- Valtion koronatuken poistuminen
- Varautuminen lähivuoisen investointeihin

TULOT	VEROTULOT 148,2 MILJOONAA EUROA (-51,2 %)	VALTIONOSUUDET 47 MILJOONAA EUROA (-30,2 %)	MYynti- JA MAKSUTUOTOT 13 MILJOONAA EUROA	MUUT TULOT 56 MILJOONAA EUROA
MENOT	KASUN JA OPPIMISEN TOIMIALA 119,7 MILJOONAA EUROA (+8,8 %)	KAUPUNKI-KEHITYKSEN TOIMIALA 24,7 MILJOONAA EUROA (+10,0 %)	ELINVOIMAN TOIMIALA 37,3 MILJOONAA EUROA (+12,9 %)	KONSERNI-PALVELUJEN TOIMIALA 41,7 MILJOONAA EUROA (+5,6 %)
TUNNUSLUVUT	LAINAKANTA 81,3 MILJOONAA EUROA	NETTO-INVESTOINNIT 27 MILJOONAA EUROA	VUOSIKATE/POISTOT 150 %	TILIKAUDEN TULOS 14,3 MILJOONAA EUROA
	VÄESTÖ 51 191 (*ENNUSTE)	TULOVERO-PROSENTTI 7,11 %	LAINAKANTA 1 619 EUROA/ASUKAS	TYÖTTÖMYYSASTE 9,0 % *elokuu 2022

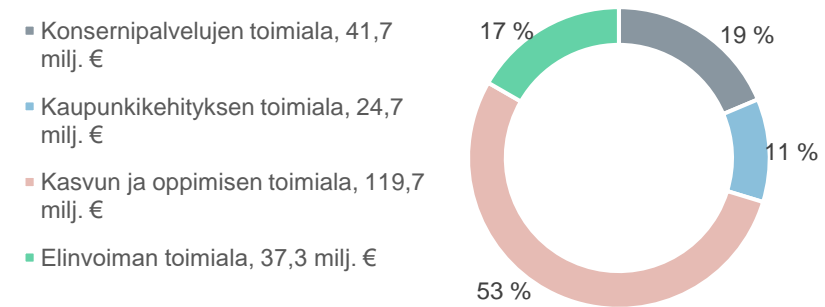
Hyvinvointialueuudistuksen vaikutus

Kaupungin toimintamenojen muutos, 2022 > 2023

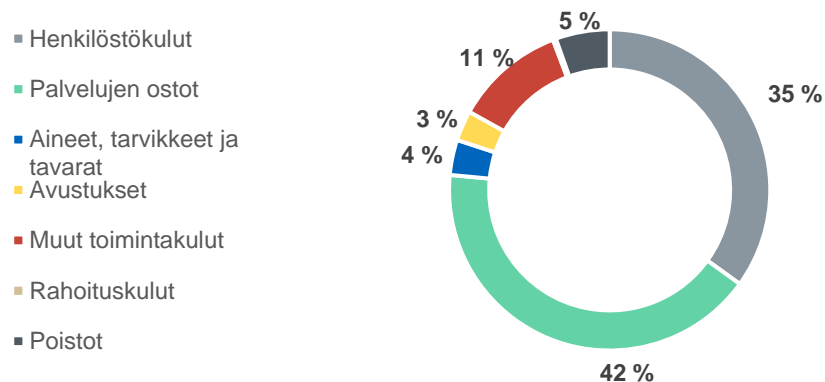
Toimialat
TA 2022+m menot



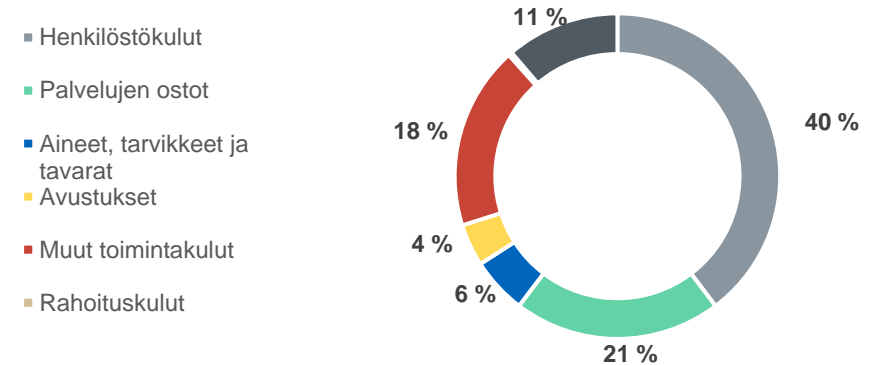
Toimialat
TAe2023 menot



Menot TA2022+m, 450,7 milj. €



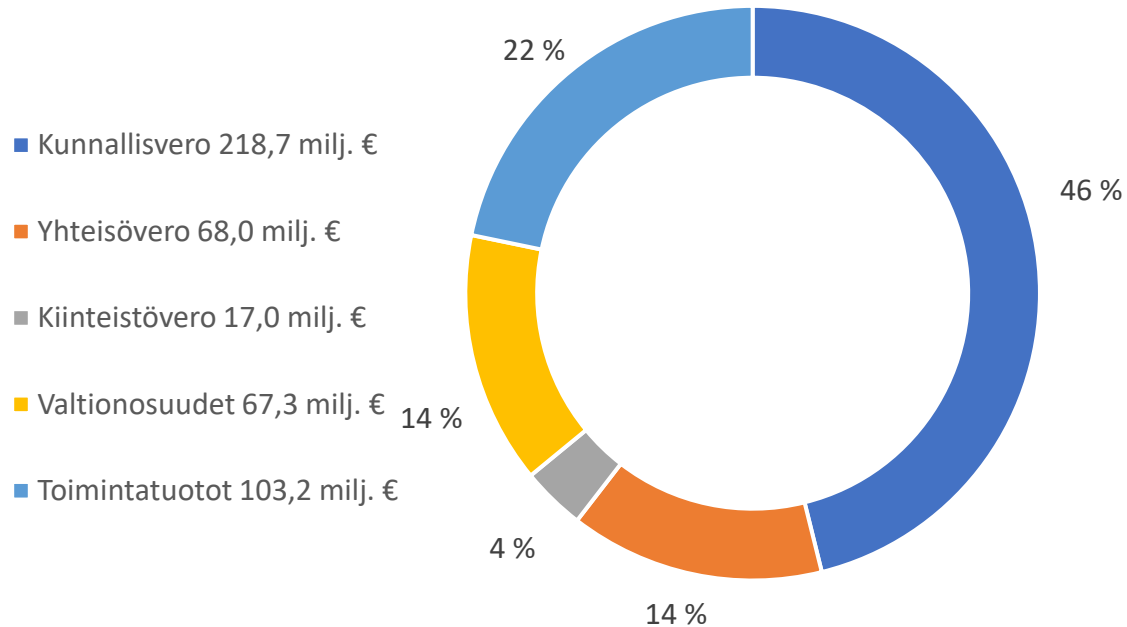
Menot TAe2023, 252,8 milj. €



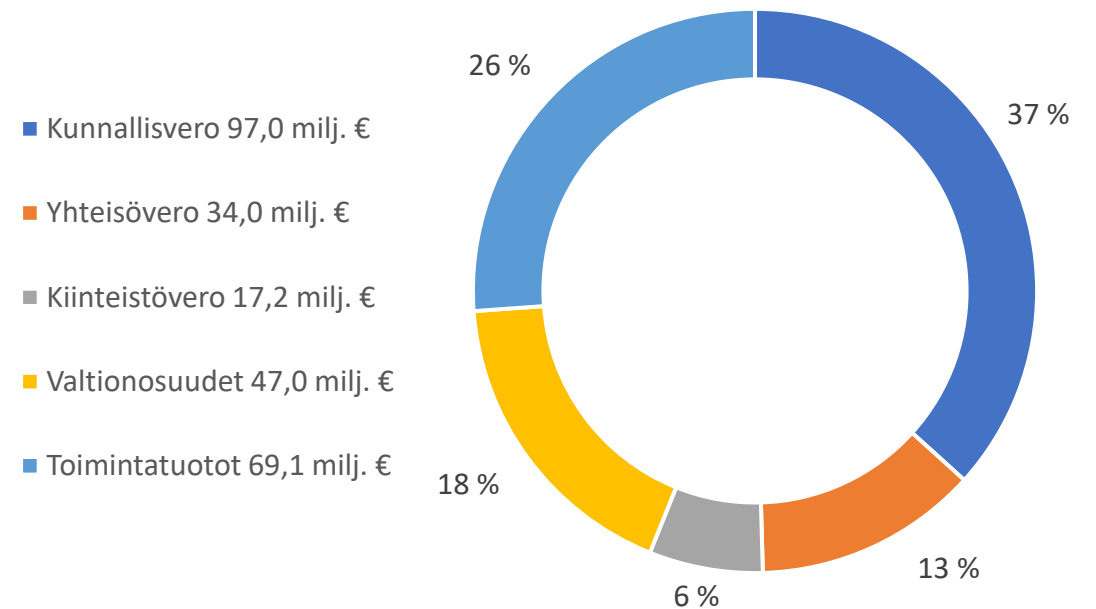
Hyvinvointialueuudistuksen vaikutus

Kaupungin keskeisimpien tulojen muutos, 2022 > 2023

Kaupungin tulorakenne 2022, yht. 474,2 milj. €



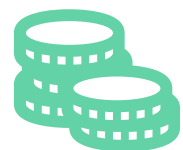
Kaupungin tulorakenne 2023, yht. 264,3 milj. €



Talousarvio 2023, kaupunginjohtajan esitys 10.11.2022



Toimintamenot
223,4 milj. €



Toimintatuotot
69,1 milj. €



Vuosikate
42,8 milj. €



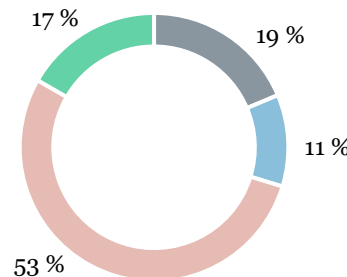
Ylijäämä 15,0
milj. €



Henkilöstö-
määrä
2080,5

Toimialojen toimintamenot 2023
%

- Konsernipalvelujen toimiala 41,7 milj. €
- Kaupunkikehityksen toimiala 24,7 milj. €
- Kasvun ja oppimisen toimiala 119,7 milj. €
- Elinvoiman toimiala 37,3 milj. €



Tuloveroprosentti
7,11 %



Lainakanta
2023 lopussa
81,3 milj. €



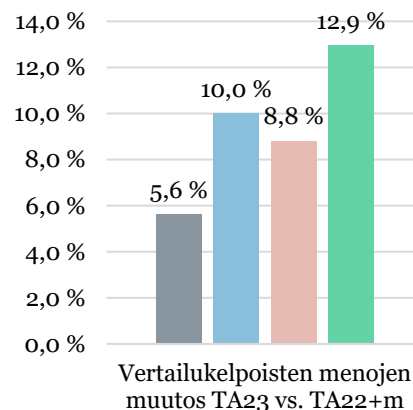
Investoinnit
27,5 milj. €



Verorahoitus
195,2 milj. €

Toimialojen menojen muutos %

- Konsernipalvelujen toimiala
- Kaupunkikehityksen toimiala
- Kasvun ja oppimisen toimiala
- Elinvoiman toimiala

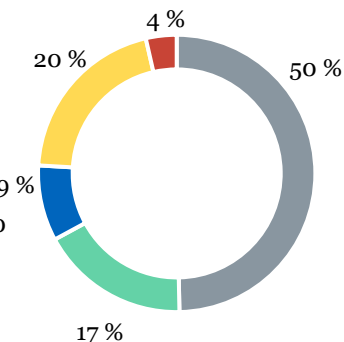


Strategian
mittareita 10 kpl



Kaupungin verorahoitus
2023, %

- Kunnallisvero 97 milj. €
- Yhteisövero 34 milj. €
- Kiinteistövero 17 milj. €
- Valtionosuudet 40 milj. €
- Veromenetysten kompensatiot 7 milj. €



Talousarvio 2023 pähkinänkuoressa (1/2)

- **Kaupungin talous säilyy vahvana** vuonna 2023. Vuosikate on noin 42,8 miljoonaa euroa ja tilikauden tulos noin 14,3 miljoonaa euroa ylijäämäinen
- **Menot* yhteensä** ovat 223,4 miljoonaa euroa. Toimintamenot kasvavat 7,9 % eli noin 18,4 miljoonaa euroa verrattuna muutettuun talousarvioon 2022, josta hyvinvointialueelle siirtyvät toiminnot on eliminoitu.
 - **Kasvun ja oppimisen** toimialan menot +8,8 %, eli noin 9,7 milj. € .
 - **Elinvoiman toimialan** menot +12,9 %, eli noin 4,3 milj. € .
 - **Kaupunkikehityksen menot** +10,0 % , eli noin 2,2 milj. € .
 - **Konsernipalvelujen menot** +5,6 %, eli noin 2,2 milj. €
- **Kaupungin henkilöstömäärä kasvaa 32,3** vakanssilla, kun sivistystoimen projektihenkilöstöä ei huomioida. Henkilöstömäärä yhteensä on 2080,5 työntekijää (sis. liikelaitokset). Henkilöstömenot kasvavat yhteensä noin 11,5 miljoonaa euroa (ilman liikelaitoksia).

* vuosien välisissä vertailuissa on huomioitu vastaavat kaupungin toiminnot ennen kaupungin organisaatiouudistusta 2023, mutta ne eivät kaikilta yksityiskohdilta ole vertailukelpoisia.



Talousarvio 2023 pähkinänkuoressa (2/2)

- **Tulot yhteensä** ovat 267 miljoonaa euroa. Kaupungin tulopohjasta noin puolet siirtyy valtiolle hyvinvointialueuudistuksen takia.
 - **Kunnallisveron** veropohja kasvaa noin 4,0 %, mutta veroprosentti alenee 12,64 prosenttiyksikköä. Kunnallisveron tuotoksi ennakoitaan noin 97 milj. euroa (noin 219 milj. € v. 2022).
 - **Yhteisöveron** tuotosta kolmannes leikataan valtiolle ja lisäksi Porvoon jako-osuuden ennakoitaan alenevan. Vuonna 2023 tuotoksi arvioidaan noin 34 milj. € (noin 68 milj. € v 2022)
 - **Kiinteistövero** tuottaa noin 17 miljoonaa euroa, mikä vasta viime vuosien tasoa.
 - **Valtionosuustulot** alenevat noin 47 miljoonaan euroon. Valtionosuuksiin sisältyy jatkossa hyvinvointialueuudistuksesta johtuvia tasausmekanismeja.
- Vuosille 2023-2026 on investointisuunnitelman mukaan kohdistumassa **noin 139 miljoonan euron investoinnit**. Vuodelle 2023 investointeja kohdistuu yhteensä 27,5 miljoonaa euroa, joista talonrakennusinvestointien osuus on 14,0 miljoonaa euroa ja kaupunkikehityksen osuus 10,8 miljoonaa euroa.
- **Lainakanta** vuoden 2023 lopussa tulee olemaan arviolta noin 81,3 miljoonaa euroa, mikä vastaa suunnilleen tämän vuoden tasoa. Tämä tarkoittaa, että lainaa on 1 619 euroa asukasta kohden.
- Kaupungin uusi **tuloveroprosentti** on 7,11 %. **Kiinteistöveroprosentit** säilyvät ennallaan.



Talousarvion sitovat tavoitteet 2023

Strategian mittari: 1. Väestönmuutos, koko Porvoo ja keskusta-alue		
TA2023 sitova tavoite	Sitovan tavoitteen mittari	Vastuutaho
Turvataan tonttutuotannon edellytykset lisäämällä kaupungin maanomistusta 35 hehtaaria	Lisäämällä kaupungin maanomistusta.	Kaupunkikehitys
Ylläpidetään kerros- ja rivitalotonttien tonttivarantoa: vähintään 20 000 k-m	Ylläpidetään kerros- ja rivitalotonttien tonttivarantoa: vähintään 20 000 k-m ²	Kaupunkikehitys
Luovutetaan vähintään 2 tonttia Ara-tuotantoon.	Luovutetaan vähintään 2 tonttia Ara-tuotantoon.	Kaupunkikehitys
Strategian mittari: 2. Hyte-kerroin		
TA2023 sitova tavoite	Sitovan tavoitteen mittari	Vastuutaho
Perusopetuksen TEAvisari otetaan käyttöön ja arvot käytössä olevista osa-alueista vähintään koko maan keskitasoa	TEAvisari otettu käyttöön. TEAvisari, Porvoon keskimääräinen arvo > koko maan keskimääräinen arvo	Kasvo
Varhaiskasvatuksen osallisuusaste kasvaa	varhaiskasvatuksen piirissä, 1-6 vuotiaat	Kasvo
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö tuottamaan laadukkaita palveluita	Terveysperusteiset poissaolot enintään 4 %, koulutuspäivät per työntekijä keskimäärin 2 pv/v	Konsernipalvelut
Strategian mittari: 3. Koulutustasoindeksi		
TA2023 sitova tavoite	Sitovan tavoitteen mittari	Vastuutaho
Tiivistetään yhteistyötä Posintran kanssa	Käynnistetään tiedon saanti yrityskentästä yhdessä Posintran kanssa, jotta osaamiseen liittyvä potentiaalia saadaan täysimääräisesti hyödynnettyä Porvoon alueella	Elinvoima
Vähintään 99 prosenttia peruskoulun päättäneistä oppivelvollisuusikäisistä saa välittömästi toisen asteen koulutuspaikan.	Toisen asteen koulutuspaikan vastaanottaneiden määrä.	Kasvo
Strategian mittari: 4. Katuturvallisuusindeksi		
TA2023 sitova tavoite	Sitovan tavoitteen mittari	Vastuutaho
Moniviranomaisyhteistyön tiivistäminen.	Esiselvitys kameravalvonnan tarpeista	Konsernipalvelut
Asukkaiden osallisuuden lisääminen ja syrjäytymisen vähentäminen	Turvallisuussuunnitelman päivittäminen asukkaita osallistaen	Kaikki, konsernipalvelut
Strategian mittari: 5. Elämispulssi keskusta-alueella, muutos		
TA2023 sitova tavoite	Sitovan tavoitteen mittari	Vastuutaho
Matkailu ja tapahtumapalvelut edistävät ympärivuotisen matkailun	Matkailijoiden rekisteröidyt yöpymiset kuukausittain: kasvu 4%	Elinvoima
Merkitävien strategisten hankkeiden edistäminen	Erityisesti Kokkonniemi, Gammelbacka, Puistokatu	Kaupunkikehitys

Strategian mittari: 6. Työllisyysaste		
TA2023 sitova tavoite	Sitovan tavoitteen mittari	Vastuutaho
Valmistautuminen TE2025-palvelukokonaisuuteen	Järjestämisvastuusta, sopimuskokonaisuuksista ja organisoinnista päätetty	Elinvoima
Työllisyysaste on vahvistunut edellisvuodesta	Työllisyysaste	Elinvoima
Strategian mittari: 7. Yrityskanta		
TA2023 sitova tavoite	Sitovan tavoitteen mittari	Vastuutaho
Työllisyyden kohtaannon parantamiseksi tähtäävän hanke käynnistetty.	Hanke käynnistetty (kyllä/ei)	Elinvoima
Tuetaan joustavalla rakennuslupamenettelyllä yritysten toimintaa	Yritysten rakennuslupien käsittelyajan lyheneminen	Kaupunkikehitys
Strategian mittari: 8. Kaupungin lainakanta		
TA2023 sitova tavoite	Sitovan tavoitteen mittari	Vastuutaho
Kaupungin taloutta hoidetaan ja suunnitellaan vastuullisesti siten, että lainakanta säilyy maltillisena.	Lainakanta v. 2023 alle 2000 € / asukas	Konsernipalvelut
Kasvun ja oppimisen toimialan palveluverkkokokonaisuuden tarkastelua jatketaan	Tarkastelu aloitettu (kyllä/ei)	Kasvo
Oppilaaksiottoalueiden kokonaistarkastelu aloitettu	Tarkastelu aloitettu (kyllä/ei)	Kasvo
Kaupungin omien tilojen ja kiinteistöjen kuntoluokka. Palvelutuotannossa käytettävien tilojen ja kiinteistöjen kuntoluokka > 70%	Yhteenlaskettu tekninen arvo/jälleenhankinta-arvo x 100%	Konsernipalvelut, toimitilajohto
Strategian mittari: 9. Kasvihuonekaasupäästöt asukasta kohden		
TA2023 sitova tavoite	Sitovan tavoitteen mittari	Vastuutaho
Joukkoliikenne - ja sujuvat yhteydet pääkaupunkiseudulle	Laaditaan selvitys.	Kaupunkikehitys
Ilmastoohjelman päivittäminen vuoden 2023 aikana, huomioiden tulevan ilmastolain asettamat vaatimukset.	Ilmastoohjelman päivittäminen	Konsernipalvelut
Strategian mittari: 10. Suojellun metsämaan osuus		
TA2023 sitova tavoite	Sitovan tavoitteen mittari	Vastuutaho
Laaditaan metsäsuunnitelma ja huomioidaan se osana ilmastolain mukaista ilmasto-ohjelman päivitystä.	Kaupungin poikkihallinnollinen metsätyöryhmä laatii metsäsuunnitelma vuoden 2023 aikana.	Poikkihallinnollinen, Konsernipalvelut.

Lisäksi toimialoilla ja liikelaitoksilla on muita tavoitteita, jotka eivät ole sitovia valtuustoon nähden

Kunnallisveron veropohja kasvaa, veroprosentti alenee



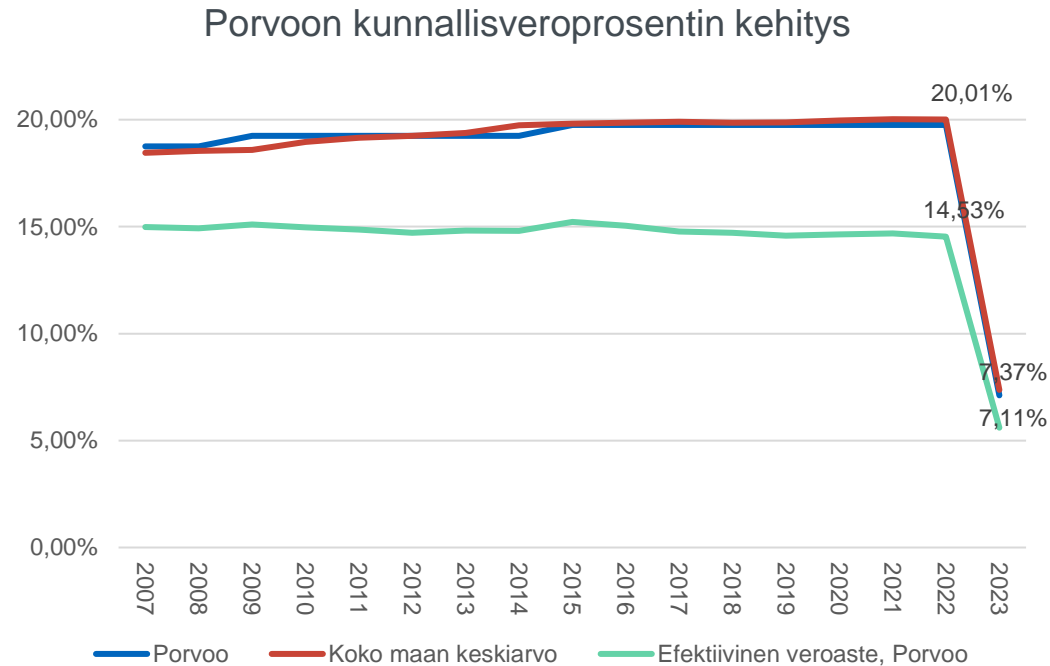
Hyvinvointialueuudistuksen takia kaikkien kuntien vuoden 2023 kunnallisveroprosentti on vuoden 2022 veroprosentti vähennettynä 12,64 prosenttiyksiköllä.

Kaupungin kunnallisveron tuoton arvioidaan vuonna 2023 olevan noin 97 miljoonaa euroa. Tuottoarvio perustuu oletukseen, että kunnallisveron pohjana olevat ansiotulot kasvavat noin 4,0 prosenttia.

Kunnille tilitetään edellisiltä verovuosilta verotuloja kulloisenkin verovuoden veroprosentin mukaan. Tämä tarkoittaa, että vuonna 2023 Porvoo saa kertaluonteisesti noin 11 miljoonaa euroa kunnallisveroa enemmän kuin tulevina vuosina

Kunnallisvero tuottaa noin 97 miljoonaa euroa vuonna 2023, kun tuotto vuonna 2022 on noin 219 miljoonaa euroa.

Kunnallisveroprosentit alenevat kaikissa kunnissa



UUDENMAAN KUNTIEN TULOVEROPROSENTIT 2023

Kauniainen	4,36	Lohja	7,86
Espoo	5,36	Vihti	7,86
Helsinki	5,36	Pormainen	7,86
Vantaa	6,36	Inkoo	8,11
Kerava	6,61	Mäntsälä	8,36
Sipoo	6,61	Karkkila	8,61
Kirkkonummi	7,11	Siuntio	8,61
Nurmijärvi	7,11	Askola	8,86
Porvoo	7,11	Lapinjärvi	8,86
Tuusula	7,11	Myrskylä	8,86
Hyvinkää	7,61	Pukkila	8,86
Järvenpää	7,61	Hanko	9,11
Loviisa	7,61	Raasepori	9,36

Kaikkien kuntien tuloveroprosenttia alennetaan 12,64 %-yksiköllä. Porvoon kaupungin kunnallisveroprosentti vuodelle 2023 on siten 7,11 %.

YHTEISÖVEROSTA VALTIO VIE KOLMANNEKSEN JA PORVOON JAKO-OSUUS ALENEE

Koko maan tasolla yhteisöveron tuotto on ollut viime vuosina merkittävä. Maksettava yhteisövero oli vuosina 2016-2020 noin 5,5-5,9 miljardia euroa, mutta vuonna 2021 se nousi 7,2 miljardiin euroon ja vuonna 2022 arviolta noin 7,7 miljardiin euroon.

Vuodelle 2023 Kuntaliitto ennustaa noin 7,9 miljardin euron tuottoa.

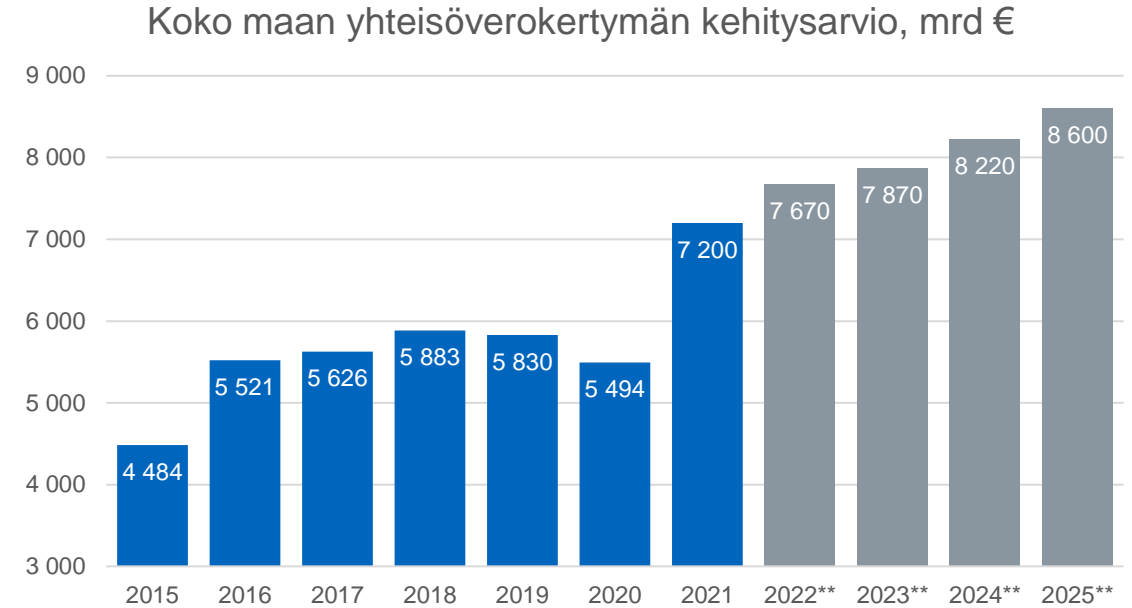
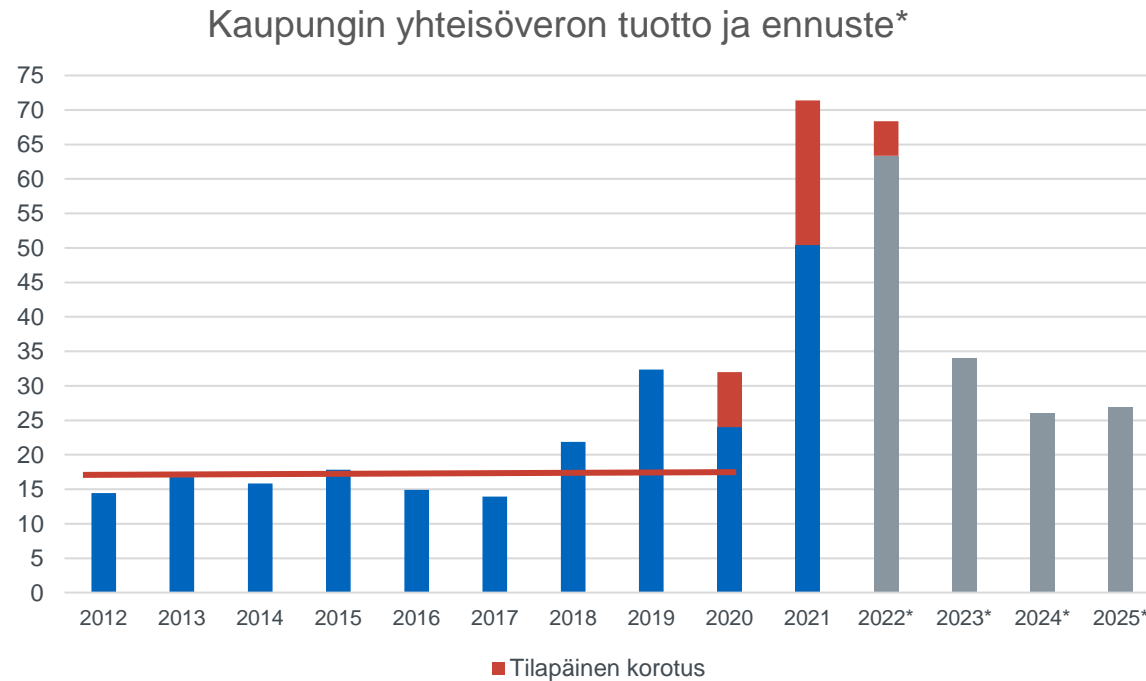
Kuntien yhteisöveron osuutta korotettiin 10 prosenttiyksiköllä väliaikaisesti vuosille 2020 ja 2021. Koska veron tuotto tulee osin viiveellä, kohdistui osa ylimääräisestä tuotosta myös vuodelle 2022.

Porvoon kaupungin osuus kuntien yhteisövero-osuudesta kasvoi voimakkaasti vuosina 2018–2021. Porvoo sai vuonna 2017 noin 0,7 prosenttia kunta-ryhmän osuudesta, kun vuonna 2021 osuus oli jo noin 2,6 prosenttia. Vuonna 2022 Porvoon jako-osuus aleni noin 2,4 prosenttiin.

Vuodelle 2023 kaupungin jako-osuuden arvioidaan alenevan edelleen merkittävästi. Käytännössä kaupungin jako-osuus on hyvin riippuvainen Kilpilahden yritysclusterin tuloskehityksestä, joka vaikuttaa kahden vuoden viiveellä kaupungin yhteisöveron tuottoon.

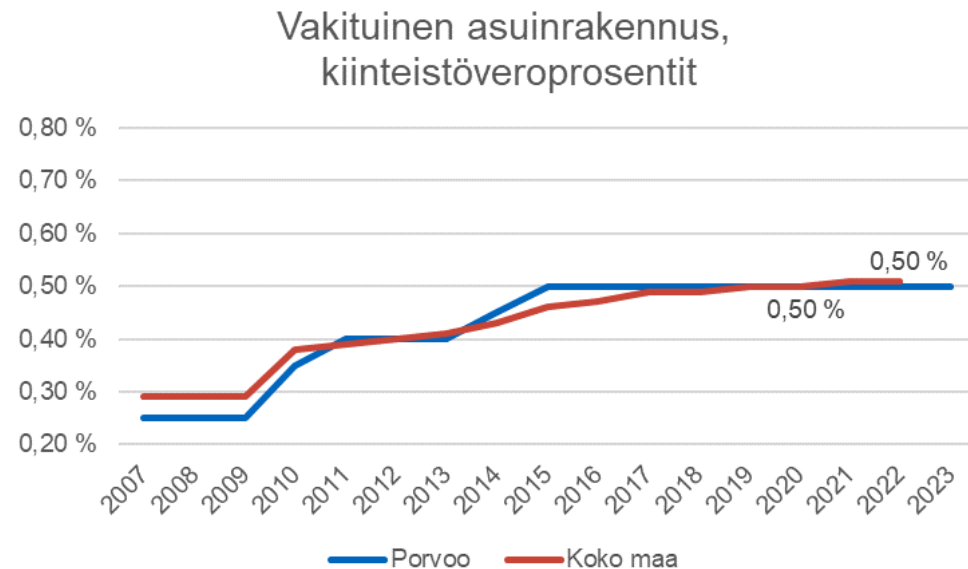
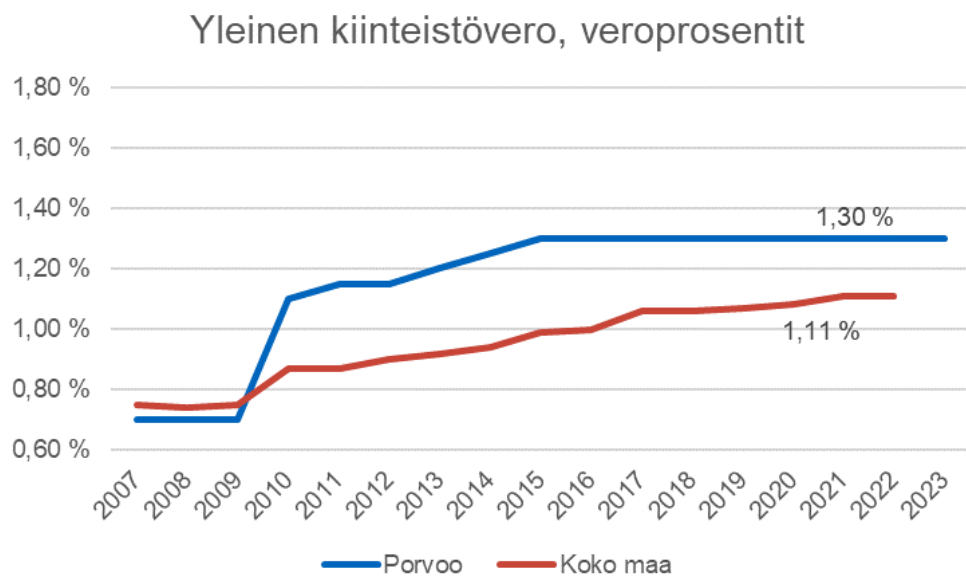


Porvoon yhteisöveron tuotto arviolta 34 milj. € vuonna 2023



Yhteisöveron tuotosta kolmannes siirretään valtiolle v. 2023, mutta tämä kokonaisuudessaan vasta vuonna 2024.

Kiinteistöverosta tasaista tuottoa, veroprosentteihin ei muutoksia



Kiinteistövero tuottaa noin 17,2 miljoonaa euroa vuodessa.
Vero säilyy nykyisellään myös vuonna 2023.

VALTIONOSUUSJÄRISTELMÄ UUDISTUU OSITTAIN – TUOTTO ARVIOLTA 47 MILJOONAA EUROA

Kuntien valtionosuusjärjestelmä uudistuu osittain hyvinvointialueuudistuksen takia.

- Sosiaali- ja terveys-toimeen sekä pelastustoimeen liittyvät valtionosuuden poistuvat, verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasausjärjestelmä muuttuu ja valtionosuusjärjestelmään sisällytetään hyvinvointialueuudistukseen liittyviä tasausmekanismeja. Lisäksi muihin kriteereihin tulee jonkin verran muutoksia.

Valtiovarainministeriön syyskuussa 2022 julkaiseman valtionosuuslaskelman mukaan Porvoon valtionosuudet vuonna 2023 tulevat olemaan reilu 47 miljoonaa euroa.

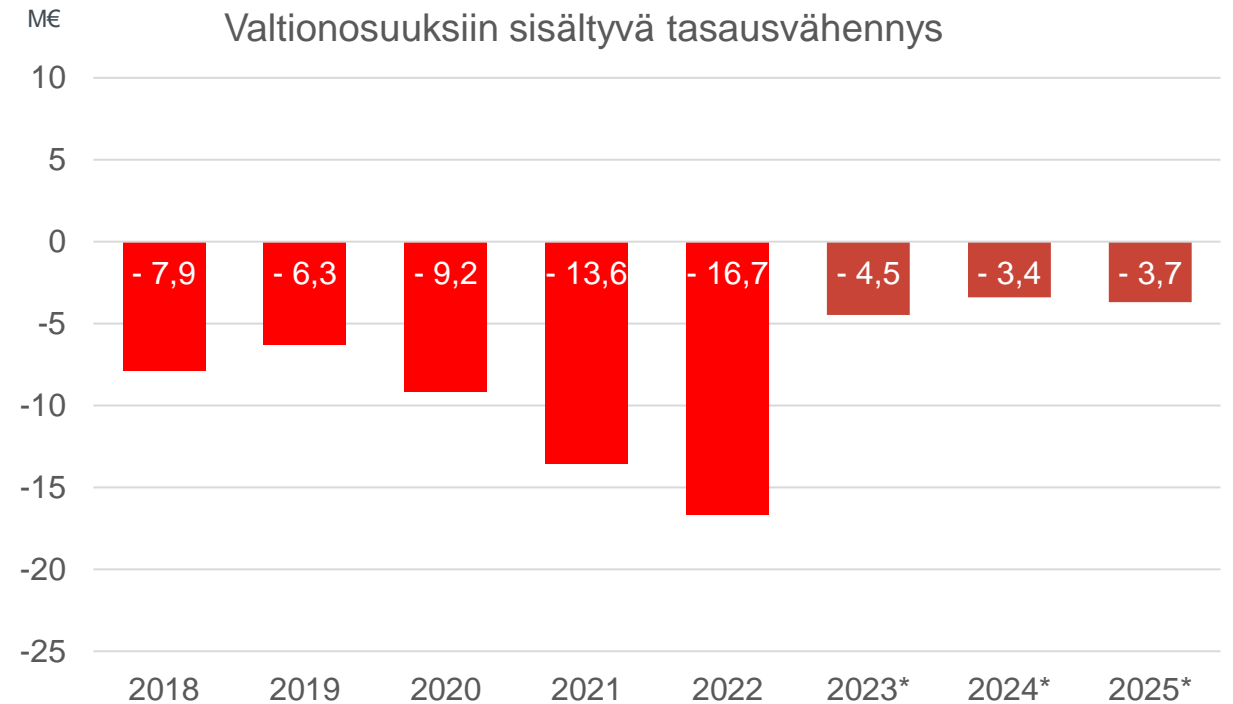
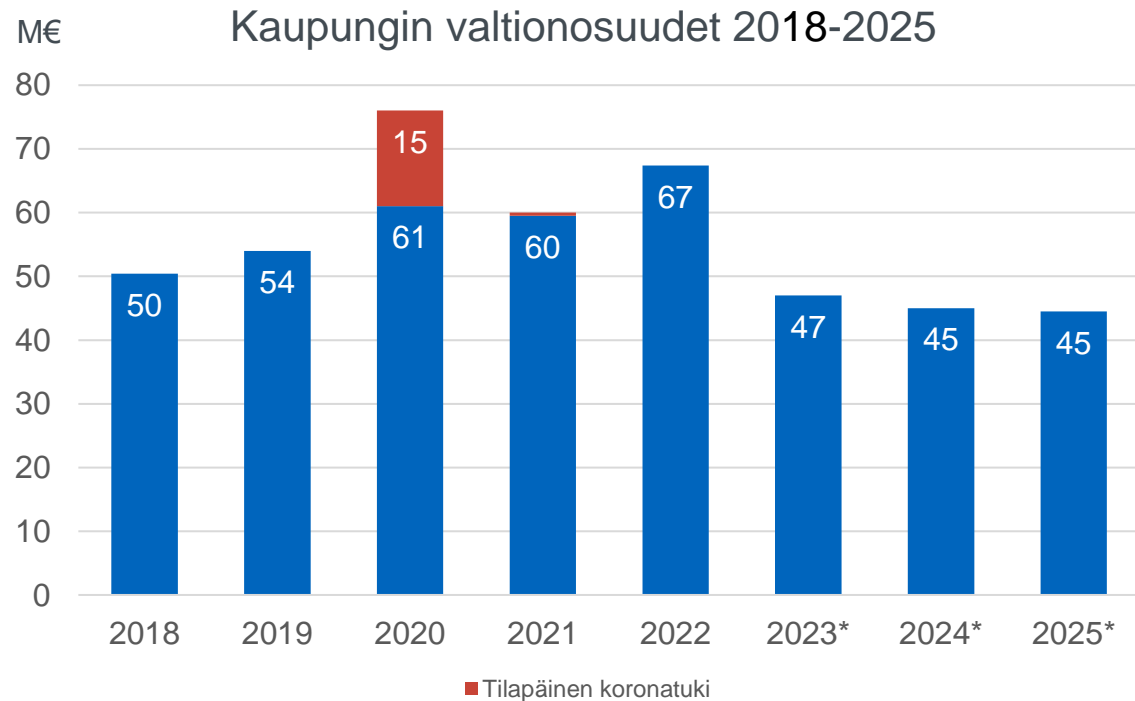
- Tästä noin 26 miljoonaa euroa on peruspalvelujen valtionosuutta (ilman tasausta). Porvoon verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus olisi noin 4,5 miljoonaa euroa. Hyvinvointialueuudistukseen liittyvät tasausmekanismit olisivat yhteensä noin 19 miljoonaa euroa (muutosrajoitin + järjestelmämuutoksen tasaus). Veromenetysten kompensatio puolestaan olisi vajaa 8 miljoonaa euroa.

Monet valtionosuusjärjestelmään sisältyvät tasaus-elementit riippuvat kuntien vuosien 2021 ja 2022 lopullisista tilinpäätöstiedoista, joten on mahdollista, että kaupungin lähivuosien valtionosuuksien taso muuttuu merkittävästi, kun lopulliset tiedot tarkentuvat.

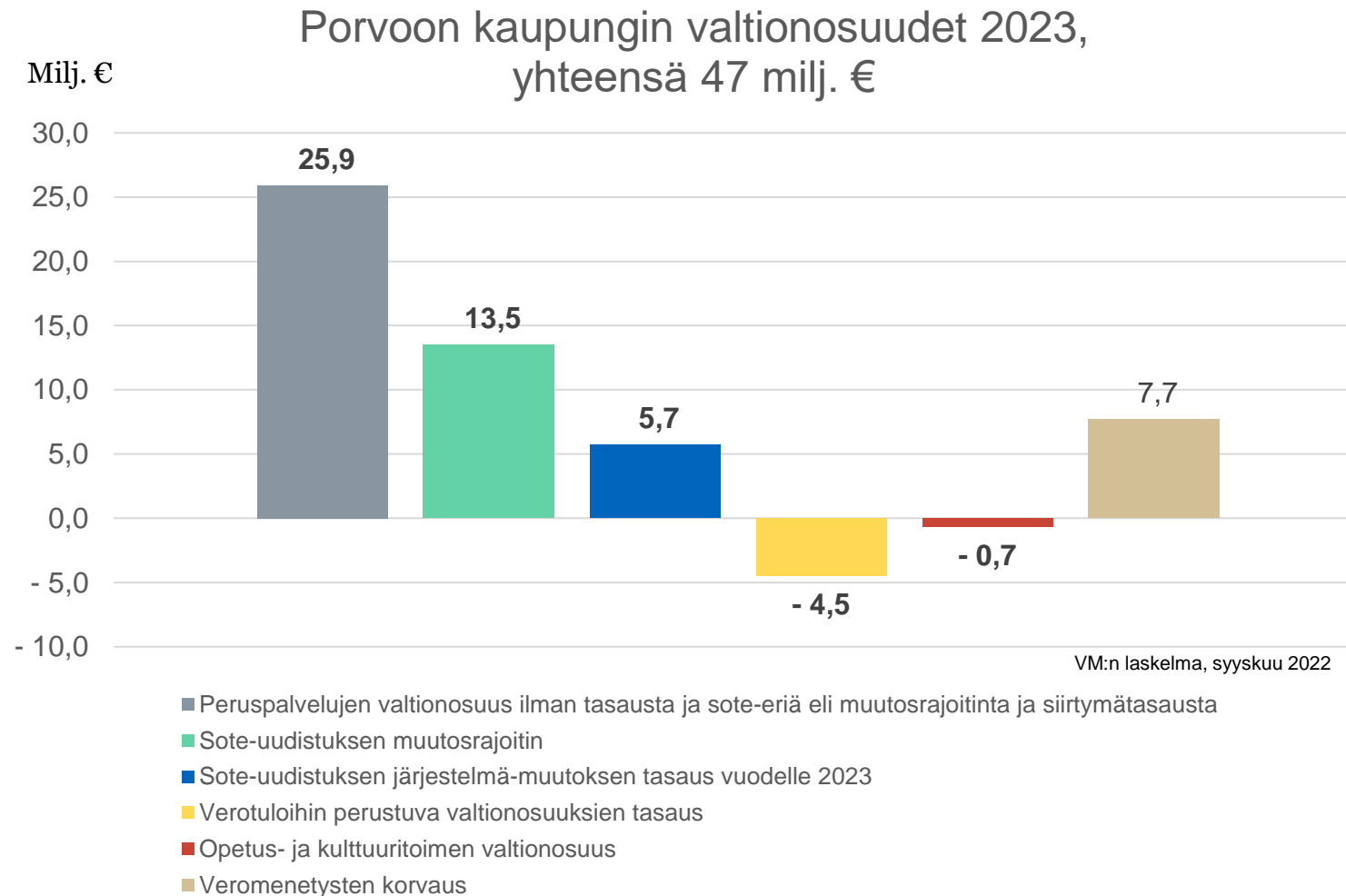
- Viimeisimpien laskelmien mukaan kaupungin vuotuinen rahoituspohja olisi heikkenemässä noin 3,3 miljoonaa euroa vuoteen 2027 mennessä.



Valtionosuudet alenevat hyvinvointialueuudistuksen takia, tasausjärjestelmä muuttuu



Valtionosuusjärjestelmä uudistuu osittain 2023



Vuosikate ja tulos hyvällä tasolla vuonna 2023 ns. verohäntien takia

TULOSLASKELMA	TP2021	TA2022	TA2022+m	TAe2023	TS2024	TS2025
TOIMINTATUOTOT	118 874 103	103 152 869	103 152 869	69 098 142	69 789 123	70 487 015
Myyntituotot	28 346 270	29 526 237	29 526 237	5 103 900	5 154 939	5 206 488
Maksutuotot	17 712 122	15 246 820	15 246 820	7 624 900	7 701 149	7 778 160
Tuet ja avustukset	19 415 255	8 130 850	8 130 850	5 371 200	5 424 912	5 479 161
Muut toimintatuotot	53 400 456	50 248 962	50 248 962	50 998 142	51 508 123	52 023 205
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	493 277	620 000	620 000	620 000	620 000	620 000
TOIMINTAKULUT	-407 697 774	-412 316 233	-424 871 233	-223 409 137	-232 568 912	-241 639 099
Henkilöstökulut	-148 408 905	-157 286 011	-157 591 033	-100 368 260	-104 483 359	-108 558 210
Palkat ja palkkiot yhteensä	-118 824 164	-126 297 811	-126 549 521	-80 750 260	-84 061 021	-87 339 400
Henkilösivukulut	-29 584 740	-30 988 200	-31 041 512	-19 618 000	-20 422 338	-21 218 809
Palvelujen ostot	-179 342 021	-175 751 183	-187 231 161	-52 158 621	-54 297 124	-56 414 712
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-15 786 990	-15 911 320	-15 981 320	-14 166 400	-14 747 222	-15 322 364
Avustukset	-15 326 459	-13 085 600	-13 725 600	-10 555 400	-10 988 171	-11 416 710
Muut toimintakulut	-48 833 399	-50 282 119	-50 342 119	-46 160 456	-48 053 035	-49 927 103
TOIMINTAKATE	-288 330 394	-308 543 364	-321 098 364	-153 690 995	-162 159 788	-170 532 085
VEROTULOT	296 720 160	266 000 000	303 700 000	148 238 600	134 238 600	136 238 600
Kunnan tulovero	208 030 074	214 000 000	218 700 000	97 000 000	91 000 000	92 000 000
Kiinteistövero	17 270 664	17 000 000	17 000 000	17 238 600	17 238 600	17 238 600
Osuus yhteisöveron tuotosta	71 419 423	35 000 000	68 000 000	34 000 000	26 000 000	27 000 000
VALTIONOSUUDET	61 803 501	63 000 000	67 300 000	47 000 000	45 000 000	44 500 000
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	3 441 427	1 766 500	1 766 500	1 260 000	1 060 000	760 000
Korkotuotot	110 675	136 000	136 000	160 000	160 000	160 000
Muut rahoitustuotot	3 903 619	3 030 500	3 030 500	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Korkokulut	-394 520	-1 300 000	-1 300 000	-800 000	-1 000 000	-1 300 000
Muut rahoituskulut	-178 347	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
VUOSIKATE	73 634 695	22 223 136	51 668 136	42 807 605	18 138 812	10 966 515
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-23 138 567	-24 500 000	-24 500 000	-28 500 000	-24 000 000	-24 000 000
TILIKAUDEN TULOS	50 496 128	-2 276 864	27 168 136	14 307 605	-5 861 188	-13 033 485
VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOKSET	-23 605 939	0	0	700 000	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	26 890 189	-2 276 864	27 168 136	15 007 605	-5 861 188	-13 033 485

Porvoon käyttötalous 2023-2025

Talousarviovuoden 2023 vuosikate tulee olemaan noin 42,8 miljoonaa euroa ja tulos noin 14,3 miljoonaa euroa.

Hyvä tulos selittyy pitkälti kaupungin saamalla kertaluonteisilla verotuloilla, koska kaupunki saa kunnallisverosta ja yhteisöverosta tuottoja osin myös vanhoilta verovuosilta. Ilman näitä ns. verohäntiä kaupungin tulos vuonna 2023 olisi lähellä nollatulosta.

Vuosina 2024-2025 kaupungin talous on painumassa selvästi alijäämäiseksi, kun kertaluonteiset verotulot poistuvat ja hyvinvointialueuudistuksesta johtuva Porvoon vuotuisen rahoitustason leikkaus asteittain tulee voimaan.

Vuosille 2023-2026 kohdistumassa noin 139 miljoonan euron investoinnit



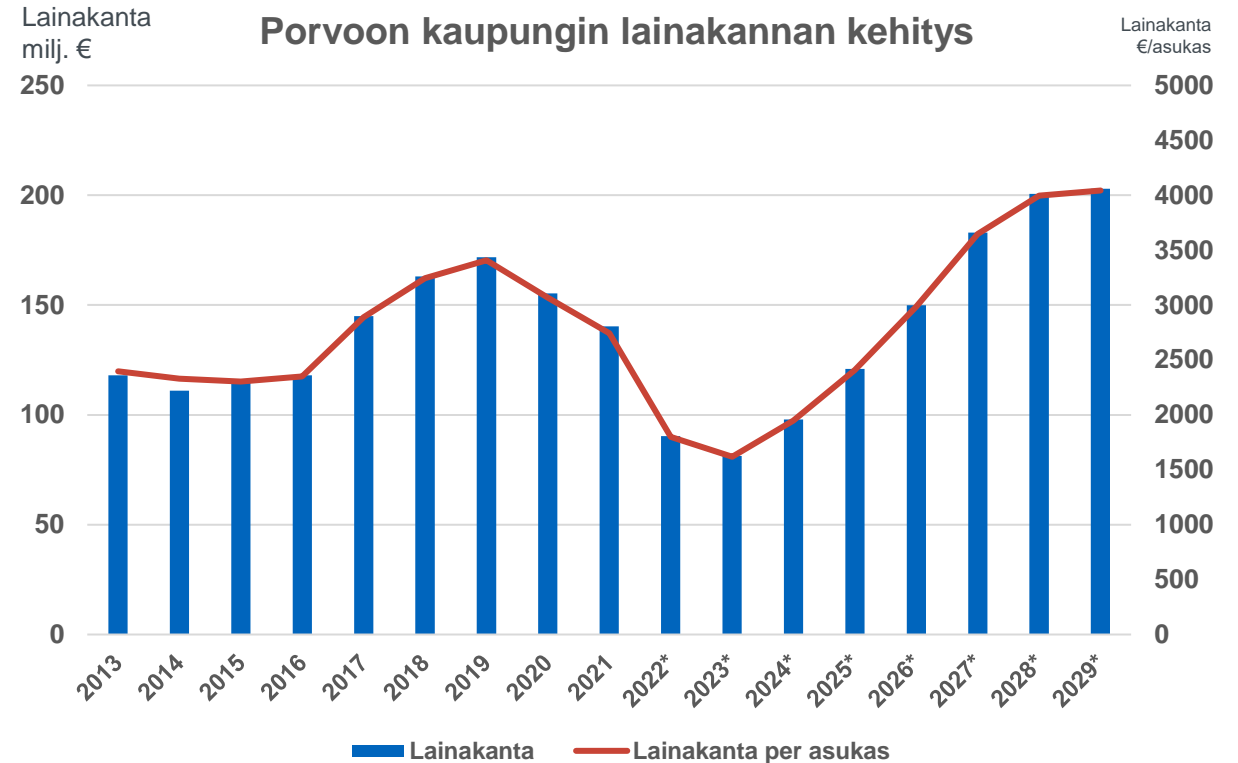
INVESTOINNIT	Määrärahan tarve TA-TS 2023-2029	TAe2023	TS2024	TS2025	TS2026	TS2027	TS2028	TS2029
KONSERNIPALVELUT	-118 790 000	-14 980 000	-17 300 000	-18 800 000	-19 700 000	-27 400 000	-20 480 000	-130 000
Kaupunginhallitus	-118 790 000	-14 980 000	-17 300 000	-18 800 000	-19 700 000	-27 400 000	-20 480 000	-130 000
Irtain omaisuus	-1 380 000	-330 000	-400 000	-130 000	-130 000	-130 000	-130 000	-130 000
Osakkeet ja osuudet	-4 560 000	-650 000	-300 000	-370 000	-620 000	-620 000	-2 000 000	0
Talonrakennus	-112 850 000	-14 000 000	-16 600 000	-18 300 000	-18 950 000	-26 650 000	-18 350 000	0
Hallinnon toimitilojen keskitt. /Nimbus	-5 000 000	-4 300 000	-700 000	0	0	0	0	0
Hankesuunnitelmat ja tarveselvitykset	-900 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	0
Varikko Kaupunginhaka	-8 500 000	0	0	0	-500 000	-4 000 000	-4 000 000	0
Bjurbölen päiväkot	-3 700 000	-1 800 000	-1 900 000	0	0	0	0	0
Huhtisen päiväkot	-9 350 000	-500 000	-5 500 000	-3 350 000	0	0	0	0
Eestinmäen päiväkot	-3 500 000	-500 000	-3 000 000	0	0	0	0	0
Meritullin alueen päiväkot	-11 000 000	0	0	0	-300 000	-6 000 000	-4 700 000	0
Hinthaaaran sivistyskeskus	-6 000 000	-4 000 000	-2 000 000	0	0	0	0	0
Gammelbackan koulu	-28 700 000	-200 000	-500 000	-9 000 000	-12 000 000	-7 000 000	0	0
Pääskytien koulun piha	-900 000	0	0	-400 000	-500 000	0	0	0
AE koulun piha	-600 000	-600 000	0	0	0	0	0	0
Länsirannan leikkipuisto, avoin varh.kasv.	-800 000	-800 000	0	0	0	0	0	0
Koulualueiden liikenneturv. parantaminen	-600 000	-200 000	-200 000	-200 000	0	0	0	0
Bänditilat ja sisäkeittipaikka	-100 000	-100 000	0	0	0	0	0	0
Kaupungintalon julkis. ja ikkunat, saneeraus	-1 800 000	-150 000	-1 650 000	0	0	0	0	0
Kokonniemien liikuntakeskus	-25 000 000	0	-300 000	-1 700 000	-5 000 000	-9 000 000	-9 000 000	0
Energiansäästöinvestoinnit	-3 000 000	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000	0
Pallontän pukukopit	-1 500 000	0	-100 000	-1 400 000	0	0	0	0
Bogy liikuntas. rak. pihat. yht. + Vahtimes- tarintalon sisäremontti	-1 700 000	0	-100 000	-1 600 000	0	0	0	0
Keskuskoulun lasiaulan muutos oppimisymp.	-200 000	-200 000	0	0	0	0	0	0
KAUPUNKIKEHITYS	-104 121 000	-10 751 000	-16 140 000	-17 575 000	-20 075 000	-19 355 000	-11 985 000	-8 240 000
Kaupunkikehityslautakunta	-104 121 000	-10 751 000	-16 140 000	-17 575 000	-20 075 000	-19 355 000	-11 985 000	-8 240 000
Irtain omaisuus	-3 586 000	-901 000	-645 000	-400 000	-390 000	-390 000	-430 000	-430 000
Kiinteä omaisuus	-7 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000
Kaupunki-infra	-94 055 000	-9 370 000	-14 495 000	-16 175 000	-18 685 000	-17 965 000	-10 555 000	-6 810 000
Kaupunki-infra tulot	520 000	520 000	0	0	0	0	0	0
KASVU JA OPPIMINEN	-1 050 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000
Kasvun ja oppimisen lautakunta	-1 050 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000
Irtain omaisuus	-1 050 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000
ELINVOIMA	-3 940 000	-1 080 000	-1 070 000	-335 000	-490 000	-735 000	-140 000	-90 000
Elinvoimalautakunta	-3 940 000	-1 080 000	-1 070 000	-335 000	-490 000	-735 000	-140 000	-90 000
Irtain omaisuus	-1 335 000	-365 000	-270 000	-160 000	-200 000	-160 000	-90 000	-90 000
Elinvoima maanrakennus	-2 605 000	-715 000	-800 000	-175 000	-290 000	-575 000	-50 000	0
INVESTOINNIT YHTEENSÄ								
Menot	-228 421 000	-27 481 000	-34 660 000	-36 860 000	-40 415 000	-47 640 000	-32 755 000	-8 610 000
Tulot	520 000	520 000	0	0	0	0	0	0
YHTEENSÄ	-227 901 000	-26 961 000	-34 660 000	-36 860 000	-40 415 000	-47 640 000	-32 755 000	-8 610 000

Investoinnit talousarviossa 2023: talonrakennus 14,0 miljoonaa euroa, kaupunkikehitys 10,8 miljoonaa euroa

- Investointisuunnitelma sisältää vuodelle 2022 yhteensä **27,5 miljoonan euron** investoinnit, joista talonrakennusinvestointien osuus on **14,0 miljoonaa euroa** ja kaupunkikehityksen osuus **10,8 miljoonaa euroa**.
- Suurimmat yksittäiset investointikohteet ovat **Hinthaaran sivistyskeskus, Bjurbölen päiväkotiki sekä hallinnon toimitilojen keskittäminen**. Lisäksi vuonna 2023 tehdään myös lukuisia pienempiä investointeja muun muassa koulu- ja päiväkotirakennuksiin sekä niiden piha-alueisiin. Kaupunki-infran investoinnit sisältävät merkittäviä panostuksia **kaupungin fyysiseen infrastruktuuriin**.
- **Suunnitteluvuosina** varaudutaan erityisesti
 - Puistokadun investoinnit,
 - Gammelbackan kouluhankkeeseen,
 - Kokonniemen liikuntakeskukseen.
- Kaupungin investointisuunnitelman mukaan **vuosille 2023–2026** kohdistuu noin 139 miljoonan euron suuruiset investoinnit. Investointitahti on edelleen liian korkea huomioiden kaupungin rahoituspohja vuodesta 2023 alkaen.
- Heikkenevä tuloskehitys yhdistettynä korkeaan investointitasoon johtaa siihen, että **kaupungin lainakanta** tulee suunnitteluvuosina kääntymään jälleen kasvuun. Uusista lainoista aiheutuu korkotason nousun myötä myös merkittäviä korkokustannuksia.

Lainakanta alenee vuonna 2023, mutta kasvaa sen jälkeen voimakkaasti

- Kaupungin pitkän ajan tavoite on ollut lainamäärän kasvun pysäyttäminen ja kääntäminen laskuun merkittävien koulu- ja päiväkotiverkkoinvestointien jälkeen. Kaupungin lainakanta onkin alentunut vuodesta 2019 alkaen, pääsääntöisesti hyvien yhteisöverotulojen ja valtion koronatuken takia.
- Kaupungin lainakanta on vuonna 2023 säilymässä suunnilleen vuoden 2022 tasolla, mutta kääntymässä selvään kasvuun vuosina 2024 - 2026 .
- Lainakanta ensi vuonna on noin 81,3 miljoonaa euroa, vuonna 2024 noin 97,8 miljoonaa euroa, vuonna 2025 noin 120,9 miljoonaa euroa ja vuonna 2026 noin 149,9 miljoonaa euroa
- Korkotaso on ollut useita vuosia poikkeuksellisen matala. Kaupungin lainojen keskikorko on vuoden lopussa noin 0,3 prosenttia ja koko lainasalkku on sidottu kiinteäkorkoisiin lainoihin. Uusien lainojen keskikorko tulee kuitenkin olemaan huomattavasti korkeampi, tällä hetkellä noin 3,0 – 3,5 prosenttia. Tämä tarkoittaa, että lähivuosina kaupungin tulee myös varautua korkokustannusten nousuun.



Kaupungin velkaantuminen kääntyy jälleen kasvuun, koska investoinnit ovat suuremmat, kuin mihin kaupungilla keskimäärin on varaa vuosittain.

KONSERNIPALVELUJEN TOIMIALA

	MENOT M€	TULOT M€	HENKILÖSTÖ
Kaupungin johto (sisältää: vaalilautakunta, kaupunginvaltuusto, tarkastuslautakunta, kaupunginjohto, kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen muu toiminta)	5,1	0,1	1
Viestintä, markkinointi ja yhteiskuntasuhteet	1,5	0	14
Henkilöstö, demokratia ja kehitys	5,5	0,8	30,5
Rahoitus ja strategia	1,0	0	9
Toimitilajohto	28,7	39,9	54

Konsernipalvelujen toimiala, TA2023

- Henkilöstö, demokratia ja kehitys
 - Organisaatiouudistuksen myötä yhdistetty palvelualue, jonka sisällä kehitetään yhteisiä toimintamalleja organisaation sisäisten tukipalvelujen tuottamiseksi.
 - Varmistetaan konsernitason osaaminen palkkaamalla valmiuspäällikkö ja konsernilakimies.
 - Tehostetaan hallintoa, osallisuutta ja päätösprosessien tukea kehittämällä edelleen keskitettyä hallintoa ja siirtämällä osallisuuskoordinaattori sivistyksestä
 - Johtamisen ja työyhteisöjen kehittämisen painopisteinä muutoksen, työhyvinvoinnin ja osaamisen tukeminen sekä rekrytoinneissa onnistuminen
 - Tiedolla johtamisen, sähköisen asioinnin ja palvelun laadun kehittäminen edelleen
- Rahoitus- ja strategia –palvelualueeseen kuuluu uusi strateginen toimintayksikkö, johon kuuluu kestävän kehityksen asiantuntija, hyvinvointikoordinaattori sekä kehittämiskoordinaattori. Lisäksi konserniohjaus ja konsernijaoston koordinointi tulee uutena tehtävänä palvelualueelle.
- Uusi palvelualue: viestintä, markkinointi ja yhteiskuntasuhteet
 - Viestinnän lisäksi palvelualueelle siirtyy vastuu markkinoinnista ja brändistä, asiakaspalvelusta ja neuvonnasta (Kompassi) sekä kansainvälistä asioista ja vierailuista ja kaupunginjohtajan assistenttitehtävästä.
 - Viestinnälle uusia tehtäviä: selkokieli (uusi strategia) ja käännöspalvelujen ohjaaminen.
 - Vastuu matkailuneuvonta siirtyy keväällä Event Factorystä Kompassiin.
- Toimitilajohdon osalta suurin toiminnallinen muutos on kiinteistöhoiton siirtyminen tilapalveluista ”kiinteistönpito- ja ylläpitokorjaukset” -tulosityksikköön.

KAUPUNKIKEHITYKSEN TOIMIALA

	MENOT ME	TULOT ME	HENKILÖSTÖ
Kaupunkikehityksen johto	0,9	0	4
Maapolitiikka	2,1	8,8	27,5
Kaupunkisuunnittelu	2,2	0,3	16
Kaupunki infra	15,2	4,1	88,5
Rakennusvalvonta	1,2	0,6	12
Ympäristönsuojelu	0,6	0	7,5
Ympäristönterveystenhuolto	2,5	1,6	30,5

Kaupunkikehitys

- Organisaatiomuutos; suurin muutos nykyiseen organisaatioon verrattuna on elinkeino-, matkailu- ja markkinointiasioiden siirtyminen elinvoima- ja konsernipalvelujen toimialoihin
- Kaupungin kasvutavoitteista johtuen uusia henkilöresursseja erityisesti kuntatekniikkaan/kaupunki-infraan
- Tontinmyyntitulot arvion mukaan 2023 noin 6 milj. euroa
- Kaavavarantoa kasvatetaan, keskeisiä alueita Porvoon Puistokatu ja Länsiranta, uusia asemakaavahankkeita mm. Kokoniemi ja Kuninkaanportin kaavamuuotos
- Keskeisten kaupunkialueiden osayleiskaavaa viedään eteenpäin
- Kerros- ja rivitalotonttien tonttivaranto vähintään 20 000 k-m²
- Kuntatekniikassa mm. maailman tilanteesta johtuen kustannusten nousua, merkittävin rakennuskohde Länsiranta
- Joukkoliikennejärjestelmän suunnittelu, tavoitteena laadukas ja kustannustehokas joukkoliikennejärjestelmä käytössä vuonna 2025

KASVUN JA OPPIMISEN TOIMIALA

	MENOT M€	TULOT M€	HENKILÖSTÖ
Kasvun ja oppimisen johto	4,7	0	11
Suomenkieliset koulutuspalvelut	51,8	2,9	500,6
Ruotsinkieliset koulutuspalvelut	23,5	1,2	263,5
Varhaiskasvatuspalvelut	39,7	3,2	531,1

Kasvun ja oppimisen toimiala, TA2023

Kasvun ja oppimisen johto (toimiala)

- Uudistuneen organisaatiomallin ja toimialan tuottamat uudistukset ja muutokset
- Henkilöstösiirrot/nimikemuutokset hallinnon keskittämisen myötä (pieni kustannusvaikutus)
- HPK-kustannukset lisätty kasvun ja oppimisen johtoon keskitetysti (muutos entiseen), samoin kevan tasausmaksut, yhteensä 3,3 miljoonaa euroa
- Konsernin sisäisten tukipalveluiden hintojen korotukset, mm sisäiset vuokrat kasvavat jopa yli 20 % (kaikkea ei ole huomioitu raamissa)

Perusopetus- ja lukiokoulutuspalvelut fi ja sve

- Oppivelvollisuuden laajentamisesta johtuvat henkilöstölisäykset (opinto-ohjaus ja erityisopetus)
- Leasingkustannusten nousu: laajennettu oppivelvollisuus 3 vuosi, seiskaluokkalaisten koneet toinen vuosi + muut laitehankinnat (ei enää investointeja, vaan kaikki käyttömenoja)
- Johtamisjärjestelmän uudistaminen johtamisen mahdollistamiseksi (alaismäärät) ja henkilöstön hyvinvoinnin tukemiseksi (aluerehtorimalli ollut jo kaksi vuotta pilottina, vakinaistetaan 1.8.2023)
- Koronan jälkihoidosta ja Ukrainan sodasta johtuviin tarpeisiin vastaaminen (rahoitus saadaan jälkikäteen)
 - Valmistavan opetuksen uudet ryhmät (henkilöstö +tilat)
- Sijaismäärärahojen budjetointi usean vuoden jälkeen
- Tuntiopettajien taksan korotus usean vuoden jälkeen nostaa palkkamenoja (on maksettu, muttei ole budjetoitu täysimääräisesti, tekninen virhe)
- Tilaratkaisut: tilapäiset tilat + uusien tilojen käyttöönotto (myös kalustaminen), sisäisten vuokrien nousu, henkilöstötarve

Varhaiskasvatuspalvelut

- Varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen laskeminen – asiakasmaksutuotot vähenevät edelleen Suomen hallituksen päätöksellä (700 000 €), kompensoidaan yhteisöverotuottojen kautta
- Vakituisten sijaisten lisääminen varhaiskasvatuspalveluihin (13+3 hlö), kustannusvaikutus minimaalinen, koska aikaisemmin yksittäisiä sijaisia enemmän
- Tilaratkaisut: tilapäiset tilat + uusien tilojen käyttöönotto (myös kalustaminen), sisäisten vuokrien nousu, henkilöstötarve

Toimialalle tulossa useita investointeja: mm. Hinthaara, Bjurböle, Gammelbacka – kompensoivat vanhoja huonokuntoisia tilaratkaisuja

ELINVOIMAN TOIMIALA

	MENOT M€	TULOT M€	HENKILÖSTÖ
Elinvoiman toimialan johto	3,4	0	3
Matkailu ja tapahtumat	1,2	0	5
Vapaa-aika ja kulttuuri	16,9	2,8	121,3
Jatkuvan oppimisen palvelut	8,1	2,4	117,5
Elinkeinot ja työllisyys	7,7	0,5	20

Elinvoima

- Elinvoiman toimiala on uusi toimiala, joka aloittaa toimintansa 1.1.2023. Toimiala palvelee kaupungin nykyisiä yrityksiä, kaupungin asukkaita sekä kaupunkiin tulevia matkailijoita ja uutta sijoituspaikkaa harkitsevia yrityksiä.
- Yritysyhteistyö korostuu elinkeino- ja työllisyyspalveluiden sekä matkailu- ja tapahtumapalveluiden toiminnassa.
- Vapaa-aika- ja kulttuuripalvelut sekä jatkuvan oppimisen palvelut tuottavat ensisijaisesti laadukasta sisältöä kaupungin asukkaille, mutta osa palveluista tuotetaan myös muiden itä-uusmaalaisten kuntien asukkaille sekä kaupungissa vieraileville.
- Toimialan johto koordinoi kehitysyritys Posintralta tilattavia palveluita, Taidetehtaan ja Event Factoryn toimintaa sekä Kokkonniemen kehitysyrityksen toimintaa. Mainitut yhtiöt ovat keskeisiä toimijoita kaupungin palvelutarjonnan tuottamisessa.



Kiitos!
Porvoon kaupunki